Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
PAOLO MENGOZZI
prezentate la 12 noiembrie 2014[1]

Cauza C-585/13 P

Europäisch-Iranische Handelsbank AG
împotriva

Consiliului Uniunii Europene

„Recurs — Măsuri restrictive luate împotriva Iranului — Lista persoanelor și a entităților cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice — Includerea numelui recurentei — Criterii de desemnare — Interzicerea eludării măsurilor restrictive — Condiții de legalitate a operațiunilor financiare care implică bănci iraniene desemnate — Deblocarea fondurilor — Proceduri de autorizare prealabilă — Autorizații eliberate de autoritatea națională competentă — Procedura numită «a celei de a treia căi» — Aprobare generalizată”

Cuprins

I – Istoricul litigiului și hotărârea atacată 3

II – Procedura în fața Curții și concluziile părților 5

III – Analiza juridică 6

A – Cu privire la primul motiv și la primul aspect al celui de al doilea motiv, întemeiate pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că recurenta ar fi recunoscut că a efectuat operațiunile invocate de Consiliu în motivarea actelor atacate 6

1. Argumentele recurentei 6

2. Analiză 7

B – Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că EIH îndeplinea criteriile de desemnare 8

1. Argumentele recurentei 8

1 — Limba originală: franceza.

a) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde a fi excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive 9

b) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde a fi fost autorizate 9

c) Cu privire la operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi 9

2. Analiză 12

a) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde că sunt excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive 12

b) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde că au fost autorizate 13

c) Cu privire la operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi 14

i) Cu privire la legalitatea aprobărilor generalizate 14

ii) Cu privire la articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 16

iii) Cu privire la procedura celei de a treia căi și interdicția eludării măsurilor restrictive 18

C – Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în ceea ce privește interpretarea și aplicarea principiilor încrederii legitime și securității juridice 19

1. Argumentele recurentei 19

2. Analiză 20

D – Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în interpretarea articolului 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și a principiului proporționalității 21

1. Argumentele recurentei 21

2. Analiză 22

IV – Cu privire la cheltuielile de judecată 24

V – Concluzie 25

1. Prezentul recurs, introdus de Europäisch-Iranische Handelsbank AG (denumită în continuare „EIH”), are ca obiect anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene Europäisch-Iranische Handelsbank AG/Consiliul [2] (denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care acesta din urmă a respins în parte acțiunea în anulare a recurentei împotriva anumitor acte prin care s-a procedat la includerea și la menținerea acesteia pe listele persoanelor, entităților și organismelor (denumite în continuare „persoane și entități”) ale căror active trebuie să fie înghețate în contextul combaterii proliferării nucleare în Iran.

2 — T-434/11, EU:T:2013:405.

2. Consiliul Uniunii Europene și-a motivat decizia de a îngheța fondurile recurentei prin faptul că aceasta ar fi efectuat anumite tranzacții financiare care implică entități desemnate, cu alte cuvinte entități care au făcut deja obiectul unor măsuri restrictive, în pofida faptului că fondurile acestora trebuiau să fie înghețate. Cea mai spinoasă problemă juridică ridicată de prezentul recurs este cea dacă aprobarea sau autorizațiile despre care se pretinde a fi fost acordate EIH de către Bundesbank – autoritatea competentă la nivel național în temeiul legislației Uniunii Europene pentru a autoriza deblocarea fondurilor entităților desemnate sau operațiunile financiare efectuate de persoane și entități iraniene nedesemnate sau către acestea – erau suficiente pentru a proteja entitatea care a realizat efectiv respectivele operațiuni de includerea pe liste și, în consecință, pentru a împiedica Consiliul să decidă înghețarea fondurilor recurentei.

I – **Istoricul litigiului și hotărârea atacată**

3. Din punctul 1 și următoarele din hotărârea atacată reiese că recurenta este o bancă germană specializată în serviciile și activitățile care privesc Iranul sau care se desfășoară în Iran.

4. Cauza introdusă la Tribunal se înscrie într-un context legat de aplicarea măsurilor restrictive instituite pentru a face presiuni asupra Iranului, cu scopul ca acesta să pună capăt activităților nucleare care prezintă un risc de proliferare și dezvoltării vectorilor de transport de arme nucleare (denumită în continuare „proliferarea nucleară”).

5. Decizia 2010/413/PESC a Consiliului din 26 iulie 2010 privind adoptarea de măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Poziției comune 2007/140/PESC[3], pe de o parte, și Regulamentul (UE) nr. 961/2010 al Consiliului din 25 octombrie 2010 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 423/2007[4], pe de altă parte, constituie, pentru cauza noastră, măsurile-cadru care prevăd principiul înghețării fondurilor și a resurselor economice ale persoanelor și entităților ale căror nume figurează pe listele prevăzute în anexa II la Decizia 2010/413 și în anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010 și care definesc condițiile acestuia.

6. La 23 mai 2011, Consiliul a adoptat Decizia 2011/299/PESC de modificare a Deciziei 2010/413[5], precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 503/2011, care pune în aplicare Regulamentul nr. 961/2010[6] (denumite în continuare, împreună, „actele din 23 mai 2011”).

7. Prin aceste două acte, Consiliul a procedat la includerea, pentru prima dată, a numelui recurentei pe listele din anexa II la Decizia 2010/413 și din anexa VIII la Regulamentul nr. 961/2010, motivând-o după cum urmează: „EIH a jucat un rol-cheie în sprijinirea anumitor bănci iraniene prin oferirea unor opțiuni alternative pentru efectuarea tranzacțiilor blocate de sancțiunile [Uniunii] împotriva Iranului. S-a constatat că EIH acționează ca bancă de consiliere și ca bancă de intermediere în tranzacțiile cu entitățile iraniene desemnate. De exemplu, EIH a înghețat conturile băncilor desemnate de [Uniune] Bank Saderat Iran și Bank Mellat deschise la EIH Hamburg [Germania] la începutul lunii august 2010. La puțin timp după aceea, EIH a reluat afacerile în euro cu Bank Mellat și Bank Saderat Iran utilizând conturi EIH cu o bancă iraniană nedesemnată. În august 2010, EIH crea un sistem care să permită plățile curente către Bank Saderat London și Future Bank Bahrain, în așa fel încât să evite sancțiunile [Uniunii]. Din octombrie 2010, EIH continuă să acționeze ca un canal de plăți efectuate de bănci iraniene sancționate, inclusiv Bank Mellat și Bank Saderat. Aceste bănci sancționate își dirijează plățile

3 — JO L 195, p. 39.
4 — JO L 281, p. 1.
5 — JO L 136, p. 65.
6 — JO L 136, p. 26.

către EIH via Bank of Industry and Mine a Iranului. În 2009, EIH a fost utilizată de Post Bank într-un sistem de eludare a sancțiunilor care a implicat realizarea unor tranzacții în numele Bank Sepah desemnată de [Organizația Națiunilor Unite]. Bank Mellat desemnată de [Uniune] este una dintre băncile-mamă ale EIH."

8. În urma acestei prime includeri, recurenta a adresat Consiliului, în perioada cuprinsă între mai și iulie 2011, mai multe solicitări de informații și de comunicări de documente, precum și o solicitare de audiere și de reexaminare a deciziei de includere. Aceasta a comunicat de asemenea Consiliului observațiile sale. Ca răspuns la aceste solicitări, Consiliul a indicat recurentei că motivele includerii sale reieșeau dintr-o propunere care provenea de la un stat membru, fără ca Consiliul să dispună de vreo informație suplimentară. Pe de altă parte, acesta i-a comunicat copia propunerii de includere.

9. Includerea recurentei pe liste a fost menținută de Consiliu în Decizia 2011/783/PESC din 1 decembrie 2011 de modificare a Deciziei 2010/413[7], precum și în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1245/2011, de la aceeași dată, de punere în aplicare a Regulamentului nr. 961/2010[8]. La 5 decembrie 2011, Consiliul a adresat, drept urmare, o scrisoare recurentei, la care era anexată o copie a deciziei și a regulamentului de punere în aplicare menționate, informând-o că, în urma reexaminării listelor inițiale și după ce a analizat observațiile recurentei prezentate cu ocazia schimburilor din perioada mai-iulie 2011, numele său era menținut pe liste ca urmare a faptului că aceasta furnizase servicii financiare interzise unor entități desemnate – fapt care constituia, potrivit Consiliului, un sprijin pentru activitățile nucleare ale Iranului care prezintă un risc de proliferare. În urma primirii acestei scrisori, recurenta și-a reiterat solicitarea de audiere, și-a menținut observațiile și a solicitat din nou o reexaminare a includerii.

10. Din diferitele mesaje adresate Consiliului de EIH[9] reiese că, în ceea ce privește toate operațiunile care implică bănci iraniene desemnate, aceasta ar fi acționat întotdeauna cu autorizație sau aprobare și sub supravegherea Bundesbank. În plus, EIH a prezentat Consiliului detaliile procedurii numite „a celei de a treia căi", potrivit căreia EIH arăta că a efectuat operațiuni referitoare la vechile activități ale băncilor iraniene desemnate. Această procedură constă „în posibilitatea oferită unei entități desemnate de a-și achita o datorie, născută dintr-o obligație anterioară desemnării sale, față de un creditor stabilit pe teritoriul Uniunii, transferând active către acesta din urmă, prin intermediul unei entități nedesemnate"[10].

11. Prin cererea introductivă primită la grefă la 3 august 2011, concluziile acesteia fiind ulterior adaptate de două ori[11], recurenta a introdus o acțiune în anulare, solicitând Tribunalului să anuleze, cu efect imediat, actele din 23 mai 2011, Decizia 2011/783, Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011 și Regulamentul nr. 267/2012, în măsura în care acestea o priveau, să declare articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012 inaplicabile[12] și să oblige Consiliul la plata cheltuielilor de judecată.

7 — JO L 319, p. 71.

8 — JO L 319, p. 11.

9 — A se vedea punctul 167 din hotărârea atacată.

10 — Punctul 51 din hotărârea atacată.

11 — Primă dată în urma adoptării actelor din 1 decembrie 2011 (a se vedea punctul 9 din prezentele concluzii), iar a doua oară în urma adoptării Regulamentului (UE) nr. 267/2012 al Consiliului din 23 martie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Iranului și de abrogare a Regulamentului nr. 961/2010 (JO L 88, p. 1). Regulamentul nr. 267/2012 prevede, la articolul 23 alineatul (2) literele (a) și (b), înghețarea fondurilor persoanelor, ale entităților sau ale organismelor prevăzute în lista din anexa IX la acesta pe care figurează numele recurentei.

12 — Aceste dispoziții definesc criteriile pe care o persoană sau o entitate trebuie să le îndeplinească pentru ca fondurile sale să fie înghețate. Acestea prevăd printre altele înghețarea fondurilor celor care sprijină o entitate desemnată în încălcarea regimului măsurilor restrictive adoptate împotriva acesteia.

12. În susținerea concluziilor astfel modificate, recurenta invoca patru motive. Primul motiv era întemeiat pe încălcarea obligației de motivare, a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă. Al doilea motiv era întemeiat pe o eroare vădită de apreciere ca urmare a faptului că, în primul rând, Consiliul nu făcuse proba operațiunilor vizate în motivele actelor împotriva cărora era îndreptată acțiunea în fața Tribunalului, în al doilea rând, nu erau îndeplinite condițiile pentru includerea și menținerea numelui EIH pe liste și, în al treilea rând, Consiliul nu efectuase o evaluare și o reexaminare suficientă a deciziei de includere. Al treilea motiv invocat era întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime și a principiului securității juridice, precum și a dreptului la bună administrare. În sfârșit, al patrulea motiv era întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității, a dreptului de proprietate și a libertății de a desfășura o activitate comercială. Recurenta invoca, în plus, o excepție de nelegalitate privind articolul 20 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2010/413, articolul 16 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 961/2010 și articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 267/2012.

13. În hotărârea atacată, Tribunalul a admis al doilea motiv în ceea ce privește actele din 23 mai 2011. Examinând motivul privind evaluarea de către Consiliu a propunerii de includere inițială [13], Tribunalul a statuat că, întrucât propunerea de înghețare a fondurilor recurentei provenea de la un stat membru, Consiliul avea sarcina de a examina pertinența și temeinicia informațiilor și a elementelor de probă care i-au fost prezentate. Or, potrivit chiar declarației Consiliului, acesta din urmă nu dispunea de alte elemente în afara propunerii și în special nu dispunea de alte elemente de probă. Prin urmare, Tribunalul a concluzionat că, în ceea ce privește prima includere a recurentei, Consiliul nu era în măsură să verifice, în momentul adoptării actelor din 23 mai 2011, temeinicia elementelor reținute împotriva recurentei în propunerea de includere. În consecință, acesta a anulat numai actele din 23 mai 2011 privind includerea inițială a recurentei, în măsura în care acestea o priveau.

14. Acțiunea a fost respinsă în rest.

II – **Procedura în fața Curții și concluziile părților**

15. La 19 noiembrie 2013, EIH a introdus recurs împotriva hotărârii atacate. În concluzii, recurenta solicită Curții anularea hotărârii atacate cu privire la aspectele indicate, anularea celor trei acte pe care Tribunalul nu le-a anulat, și anume Decizia 2011/783, Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011 și Regulamentul nr. 267/2012 (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”) [14] cu efect imediat, în măsura în care acestea sunt aplicabile EIH și obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată efectuate în primă instanță și în recurs.

16. În memoriul în răspuns, Consiliul solicită Curții respingerea în întregime a recursului și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Consiliu.

17. În memoriul în răspuns formulat, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, intervenient în primă instanță în susținerea Consiliului, solicită Curții respingerea recursului.

13 — A se vedea punctul 163 și următoarele din hotărârea atacată.

14 — Printre actele atacate, numai Regulamentul nr. 267/2012 reproduce în mod explicit motivele menționate cu ocazia includerii inițiale (cu alte cuvinte în actele din 23 mai 2011). Cu toate acestea, întrucât Decizia 2011/783 și Regulamentul de punere în aplicare nr. 1245/2011 sunt acte de confirmare a actelor din 23 mai 2011, le vom aprecia, în cadrul considerațiilor care urmează, ca reproducând în mod implicit motivele menționate în actele din 23 mai 2011 și ne vom referi, așadar, la „motivarea actelor atacate”.

III – **Analiza juridică**

18. În recursul formulat, recurenta invocă patru motive. Primul motiv urmărește să conteste eroarea de drept despre care se pretinde a fi fost săvârșită de Tribunal în măsura în care acesta ar fi concluzionat, în mod greșit, că recurenta admisese că a efectuat operațiunile invocate de Consiliu pentru a justifica desemnarea acesteia. Al doilea motiv se întemeiază pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că erau îndeplinite criteriile de fond pentru includerea recurentei pe liste. Al treilea motiv urmărește să conteste eroarea de drept săvârșită de Tribunal atunci când a respins motivul referitor la încălcarea încrederii legitime și a principiului securității juridice. În sfârșit, al patrulea motiv se întemeiază pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul a statuat că recurenta nu se putea prevala de articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010.

A – *Cu privire la primul motiv și la primul aspect al celui de al doilea motiv, întemeiate pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că recurenta ar fi recunoscut că a efectuat operațiunile invocate de Consiliu în motivarea actelor atacate*

1. Argumentele recurentei

19. Recurenta susține, în cadrul acestui prim motiv, că Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că invocase tardiv argumentul potrivit căruia acesta contesta că a efectuat operațiunile prevăzute în motivarea deciziilor de includere și de menținere a EIH pe listele persoanelor sau entităților vizate de măsurile restrictive în discuție, în condițiile în care această obiecțiune ar fi fost invocată deja încă din etapa cererii introductive, apoi din nou în memoriul în replică – astfel cum ar dovedi raportul de ședință – și, în orice caz, în deplină conformitate cu articolul 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Consiliul însuși nu ar fi contestat de altfel admisibilitatea argumentului, care ar fi trebuit să fie, așadar, în aceste condiții, considerat admisibil. Recurenta deduce de aici că primul și al doilea motiv formulate în fața Tribunalului trebuie să fie reexaminate de către Curte, ținând seama în mod corespunzător de faptul că ea nu a recunoscut că a efectuat operațiunile în discuție, contrar premisei de la care a pornit Tribunalul.

20. Astfel, această premisă inițială ar afecta în întregime raționamentul Tribunalului referitor, pe de o parte, la caracterul suficient al motivării și la respectarea dreptului la apărare – primul motiv invocat în primă instanță – și, pe de altă parte, la eroarea vădită de apreciere din partea Consiliului, care nu a făcut dovada operațiunilor vizate în motivarea actelor atacate – primul aspect al celui de al doilea motiv invocat în primă instanță.

21. În acest cadru, EIH susține, pe de o parte, că motivarea actelor atacate nu i-a permis să stabilească o legătură cu operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, dat fiind că Consiliul însuși nu a putut stabili niciodată o legătură între aceste operațiuni și operațiunile care sunt evocate în motivare. EIH s-a limitat să divulge toate operațiunile pe care le efectuase și să sublinieze că unele dintre acestea erau, în opinia sa, excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive, altele erau aprobate de Bundesbank, iar altele erau chiar autorizate de aceasta din urmă, însă EIH nu a fost totuși în măsură să identifice comportamentele reproșate potrivit celui de al doilea exemplu [15], coroborat cu primul [16] și al patrulea [17] exemplu.

15 — Cu alte cuvinte, faptul că, în luna august 2010, EIH a creat un sistem care a permis să se efectueze plăți curente către Bank Saderat London și către Future Bank Bahrain, astfel încât să se evite sancțiunile Uniunii.

16 — Cu alte cuvinte, faptul că EIH a înghețat mai întâi, la începutul lunii august 2010, conturile Bank Saderat Iran și ale Bank Mellat înainte de a începe din nou să efectueze operațiuni exprimate în euro cu aceste două entități desemnate, prin utilizarea conturilor pe care le deținea la o bancă iraniană nedesemnată.

17 — Cu alte cuvinte, faptul că, în 2009, EIH a fost utilizată de către Post Bank în cadrul unui sistem care permitea să se sustragă sancțiunilor și care consta în prelucrarea operațiunilor în numele Bank Sepah, desemnată de Organizația Națiunilor Unite.

22. Pe de altă parte, EIH susține că reexaminarea includerii efectuate de Consiliu nu era adecvată, dat fiind că Consiliul nu a prezentat în niciun moment elemente de probă și în condițiile în care EIH contesta existența operațiunilor evocate în motivarea actelor atacate. Răspunsul succint comunicat EIH de către Consiliu, după ce aceasta și-a prezentat observațiile în ceea ce privește includerea sa, nu poate constitui o reexaminare a deciziei de includere. Contrar a ceea ce a considerat la punctul 99 din hotărârea atacată, Tribunalul nu putea concluziona de aici că Consiliul respinsese în mod expres argumentele prezentate de recurentă, dat fiind că respingerea trebuia să se efectueze pe bază de probe referitoare la operațiuni în sine.

23. Tocmai pentru că Consiliul nu a prezentat niciun moment elemente de probă referitoare la aceste operațiuni și ținând seama de faptul că EIH nu a recunoscut niciodată că le-a efectuat, niciuna dintre afirmațiile conținute în motivare nu poate fi considerată demonstrată, contrar a ceea ce impune însă jurisprudența [18]. În consecință, actele atacate trebuie anulate.

2. Analiză

24. La capătul unei argumentații pe alocuri laborioase, recurenta invocă o eroare de drept pe care nu a calificat-o însă din punct de vedere juridic.

25. Trebuie amintit de la bun început că „Curtea nu este competentă să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Într-adevăr, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale de drept, precum și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Prin urmare, această apreciere nu constituie, cu excepția cazului denaturării acestor elemente, o problemă de drept supusă ca atare controlului Curții” [19].

26. Suntem mai degrabă tentați să interpretăm argumentele dezvoltate de EIH în cadrul acestui prim motiv și al primului aspect al celui de al doilea motiv în sensul că aceasta urmărește să determine Curtea să constate o denaturare a elementelor de probă, dat fiind că Tribunalul a considerat în mod greșit, în opinia EIH, că informațiile conținute în înscrisurile sale și prezentate în anexa la cererea sa introductivă echivalau cu recunoașterea caracterului real al operațiunilor avute în vedere de Consiliu în motivarea actelor atacate.

27. Deși, potrivit unei jurisprudențe constante, denaturarea elementelor de probă prezentate în primă instanță face obiectul controlului Curții atunci când se pronunță în recurs, trebuie amintit că o asemenea denaturare „trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără a fi necesar să se procedeze la o nouă apreciere a situației de fapt și a probelor” [20]. În plus, cel care o invocă are obligația să o demonstreze, dat fiind că recursul trebuie să indice argumentele juridice care susțin în mod specific cererea [21].

28. Presupunând că se pot considera îndeplinite aceste două condiții, argumentația EIH nu este de natură să reveleze în mod evident o denaturare a elementelor de probă, ci pare să urmărească mai degrabă să obțină o nouă apreciere a elementelor respective de către Curte, ceea ce nu este totuși de competența sa.

18 — Reclamanta citează în această privință Hotărârea Fulmen/Consiliul (T-439/10 și T-440/10, EU:T:2012:142, punctele 95-104), precum și Hotărârea Comisia și alții/Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 119-121).

19 — Hotărârea Trubowest Handel și Makarov/Consiliul și Comisia (C-419/08 P, EU:C:2010:147, punctul 31 și jurisprudența citată).

20 — Hotărârea Trubowest Handel și Makarov/Consiliul și Comisia (EU:C:2010:147, punctul 32 și jurisprudența citată).

21 — A se vedea punctul 53 și jurisprudența citată din Concluziile noastre prezentate în cauza Trubowest Handel și Makarov/Consiliul și Comisia (C-419/08 P, EU:C:2009:678).

29. În special, simpla lectură a anexelor la cererea de sesizare a instanței, care enumeră printre altele listele operațiunilor efectuate de EIH, în principal între 2010 și 2011 [22], cu entitățile identificate în motivarea actelor atacate, și anume Bank Mellat, Bank Sepah, Bank Saderat Iran, Bank Saderat Plc, Future Bank Bahrain și Postbank of Iran, putea determina în mod legitim Tribunalul să considere că realitatea operațiunilor nu era contestată. În plus, reiese în mod clar din înscrisurile recurentei că principalul motiv de contestare a motivării actelor atacate, atât în fața Tribunalului, cât și în fața Curții, constă în susținerea caracterului licit al operațiunilor, pe care nu contestă – cel puțin în înscrisurile în fața Tribunalului – că le-a realizat cu entitățile desemnate, întrucât acestea ar fi fost fie autorizate, fie aprobate de către Bundesbank, fie în afara domeniului de aplicare al măsurilor restrictive.

30. Or, într-adevăr, reiese din hotărârea atacată că Tribunalul a considerat că EIH a recunoscut, în înscrisurile sale, că a efectuat operațiuni care implicau bănci desemnate, dar ea a explicat că acestea erau licite și că a contestat abia în cadrul ședinței că s-a angajat în operațiuni precum cele avute în vedere în motivarea actelor atacate, precum și existența unor legături între operațiunile respective și operațiunile realizate efectiv. Prin urmare, acest din urmă argument a fost considerat în mod întemeiat ca nou, inadmisibil ca atare, de către Tribunal, dat fiind că EIH nu a susținut, în etapa procedurii scrise, că operațiunile pe care le invoca, realizate cu aceiași parteneri ca cei identificați în motivarea actelor atacate și care acoperă aceeași perioadă ca cea indicată în aceste acte, nu aveau nicio legătură cu cele menționate în motivare. Pentru acest motiv, Tribunalul a considerat că se punea în discuție între părți doar caracterul licit sau ilicit al operațiunilor realizate, iar nu caracterul real al acestora. Dat fiind că nu faptele reproșate – operațiunile menționate în motivare – erau contestate, ci doar caracterul ilicit al acestora, nu se poate reproșa Consiliului faptul că nu a prezentat niciodată proba existenței acestor operațiuni și că s-a concentrat doar pe demonstrarea caracterului nelegal al acestora în raport cu legislația Uniunii relevantă [23].

31. Întrucât analiza de mai sus nu este de natură să evidențieze vreo denaturare din partea Tribunalului, trebuie să se respingă primul motiv, precum și primul aspect al celui de al doilea motiv de recurs. Prin urmare, nu este necesar ca Curtea să revină, în acest stadiu al analizei, asupra raționamentului efectuat de Tribunal în cadrul primului și al celui de al doilea motiv invocate în fața sa.

B – *Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în măsura în care Tribunalul ar fi considerat, în mod greșit, că EIH îndeplinea criteriile de desemnare*

1. Argumentele recurentei

32. Prin intermediul acestui al doilea aspect al celui de al doilea motiv, recurenta susține că Tribunalul a considerat, în mod greșit, la punctele 121-159 din hotărârea atacată, că nu a dovedit că toate operațiunile efectuate cu băncile sancționate erau întreprinse cu autorizarea sau cu aprobarea Bundesbank ori excluse din domeniul de aplicare al regimului de sancțiuni, astfel încât aceste operațiuni nu puteau justifica includerea numelui său pe listele persoanelor și entităților ale căror active trebuie înghețate.

33. Argumentația pe care o dezvoltă în cadrul prezentului aspect al celui de al doilea motiv privește, în primul rând, operațiunile despre care se pretinde a fi excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive, în al doilea rând, operațiunile despre care se pretinde a fi fost autorizate și, în al treilea rând, operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi.

22 — Cu alte cuvinte, perioada la care se face trimitere în motivarea actelor atacate (cu excepția celui de al patrulea exemplu care se referă la anul 2009).

23 — A se vedea punctele 114-118 din hotărârea atacată.

a) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde a fi excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive

34. EIH contestă faptul că Tribunalul a considerat inadmisibil, în temeiul articolului 44 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, argumentul potrivit căruia anumite operațiuni, în special plățile efectuate cu privire la conturile înghețate ale entităților desemnate, erau excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive și nu puteau constitui, așadar, pentru acest motiv, o justificare a desemnării recurentei pe lista persoanelor și entităților ale căror active trebuie înghețate.

b) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde a fi fost autorizate

35. Recurenta invocă aici o eroare de drept de care ar fi vinovat Tribunalul prin faptul că a considerat că ea nu furnizase suficiente elemente de probă în ceea ce privește autorizațiile eliberate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 423/2007 al Consiliului din 19 aprilie 2007 privind măsuri restrictive împotriva Iranului [24], iar ulterior, pentru operațiunile posterioare intrării în vigoare a acestuia, în conformitate în Regulamentul nr. 961/2010 [25]. Recurenta susține, în esență, că Tribunalul a înțeles greșit conținutul uneia dintre anexele la cererea sa introductivă, care conținea totuși, în versiunea modificată, autorizațiile eliberate în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 423/2007 (pentru operațiunile efectuate în perioada cuprinsă între 2 septembrie 2010 și 27 octombrie 2010) și pe cele eliberate în temeiul articolului 18 din Regulamentul nr. 961/2010 (pentru operațiunile ulterioare). Tribunalul nu ar putea reproșa recurentei că nu a furnizat autorizații în raport cu operațiunile efectuate înainte de 2 septembrie 2010, avute în vedere în actele atacate, pentru motivul că Bundesbank însăși arătase că nicio autorizație nu era necesară pentru operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi referitoare la vechile activități. Întrucât Tribunalul considerase în prealabil [26] că Consiliul nu își putea întemeia adoptarea măsurilor restrictive pe operațiuni autorizate în conformitate cu Regulamentul nr. 423/2007 sau cu Regulamentul nr. 961/2010, anexa furnizată de EIH ar avea drept scop tocmai să demonstreze că operațiunile vizate de Consiliu în motivarea actelor atacate și cu privire la perioada ulterioară datei de 2 septembrie 2010 erau autorizate, dat fiind că, pe de altă parte, Consiliul nu a evocat și nici nu a dovedit că s-a întemeiat pe alte operațiuni în afara celor autorizate. Or, întrucât s-a întemeiat numai pe operațiuni autorizate, acesta nu putea decide includerea recurentei doar pentru acest motiv. În plus, EIH s-a limitat să ofere exemple de autorizații în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 pentru operațiunile ulterioare datei de 2 septembrie 2010, însă toate operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi care necesită o autorizare în temeiul articolului menționat au fost autorizate corespunzător. Nici Consiliul și nici Tribunalul nu au solicitat probe suplimentare, iar EIH nu era obligată de niciun principiu sau normă de drept să dovedească fiecare autorizație. Prin urmare, Tribunalul a considerat în mod greșit că exemplele de autorizații furnizate de EIH erau insuficiente pentru a susține argumentul potrivit căruia toate operațiunile efectuate după 2 septembrie 2010 erau licite.

c) Cu privire la operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi

36. În sfârșit, recurenta susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi ca fiind ilicite. În această privință, recurenta dezvoltă trei serii de argumente.

24 — JO L 103, p. 1.

25 — Operațiunile menționate în motivarea actelor atacate care au avut loc în 2009 și în 2010, caracterul lor licit trebuie examinat atât în lumina Regulamentului nr. 423/2007, cât și în lumina Regulamentului nr. 961/2010, intrat în vigoare la 27 octombrie 2010.

26 — A se vedea punctul 129 din hotărârea atacată.

37. În primul rând, EIH susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a concluzionat că aprobarea de către Bundesbank a operațiunilor efectuate de EIH potrivit procedurii celei de a treia căi și referitoare la vechile activități efectuate cu băncile sancționate nu era licită din cauza faptului că Bundesbank procedase la o aprobare generalizată, în condițiile în care numai autorizații de la caz la caz puteau fi eliberate în conformitate cu Regulamentele nr. 423/2007 și nr. 961/2010. Pe de altă parte, EIH reproșează Tribunalului că a invocat din oficiu acest aspect, problema necesității unei autorizări de la caz la caz nefăcând obiectul niciunei discuții între părți, Consiliul limitându-se să susțină printre altele că nimic nu îl împiedica să se întemeieze pe comportamente, chiar și autorizate, pentru a înscrie recurenta pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie înghețate. Pe de altă parte și în subsidiar, EIH susține că aprobările generalizate de operațiuni nu sunt excluse în mod explicit de dispozițiile pertinente din Regulamentele nr. 423/2007 și nr. 961/2010 și se întemeiază pe exemple desprinse din practica Trezoreriei britanice, care, în același timp, ar efectua aprecieri de la caz la caz și ar acorda aprobări generalizate. În orice caz, competența de a decide că o autorizație nu este necesară aparține autorităților naționale. Acestea, atunci când se pronunță cu privire la o cerere de autorizare în temeiul articolelor 7 și 9 din Regulamentul nr. 423/2007 sau al articolelor 18 și 21 din Regulamentul nr. 961/2010, trebuie să verifice mai întâi dacă este necesară o autorizație, apoi să aprecieze dacă respectiva autorizație trebuie să fie acordată și, în sfârșit, să decidă dacă autorizația trebuie să fie însoțită de condiții. Într-adevăr, fusese acordată autorităților naționale competența de a evalua în prealabil dacă se aplica articolul 7 din Regulamentul nr. 423/2007, de exemplu, și dacă una dintre aceste autorități naționale decidea că această situație nu se regăsea, acest lucru însemna că nu era necesară nicio autorizație și trebuia să se considere că autoritatea și-a dat aprobarea. Autoritatea menționată informa cu privire la aceasta operatorul economic, care trebuia să beneficieze astfel de aceeași protecție ca și în cazul în care ar fi primit autorizația, cu alte cuvinte să nu mai riște desemnarea pentru operațiunea respectivă. Consiliul nu putea impune, așadar, măsuri restrictive ca urmare a operațiunilor realizate în conformitate cu o procedură aprobată de o autoritate națională atunci când aprobarea ținea de domeniul de competență al autorității respective, fie în temeiul Regulamentului nr. 423/2007, fie în temeiul Regulamentului nr. 961/2010. În plus, nici Consiliul și nici Comisia nu au afirmat niciun moment că Bundesbank procedase în mod greșit și nici nu au solicitat acesteia să își retragă autorizația. Din proprie inițiativă, Bundesbank a indicat, în urma hotărârii atacate, o schimbare în practica sa și a solicitat ca, pentru operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, să fie introduse pe viitor cereri de autorizații. În consecință, desemnarea EIH ca urmare a operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi este nelegală. Prin faptul că a ajuns la o concluzie contrară în temeiul unei presupuse nelegalități a aprobărilor generalizate și a considerat că astfel de aprecieri nu puteau fi obligatorii pentru Consiliu, Tribunalul a săvârșit o eroare gravă.

38. În al doilea rând, EIH susține că Tribunalul a săvârșit o eroare prin faptul că a concluzionat că autorizațiile eliberate de Bundesbank în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu confirmau legalitatea operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi. Deși este corect să se afirme, astfel cum a procedat Tribunalul, că entitățile nedesemnate trebuie să se asigure de legalitatea operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, solicitând, dacă este cazul, autorizațiile necesare în temeiul articolelor 16-19 și 21 din Regulamentul nr. 961/2010, și că autorizațiile obținute în temeiul articolului 21 menționat, care constituie o atenuare a principiului înghețării fondurilor, asigură operatorul economic de conformitatea operațiunii preconizate cu regulamentul, transferurile realizate în acest temei nu pot permite eludarea măsurilor restrictive, astfel cum interzice articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010. În aceste condiții, nu i se poate imputa unui operator economic, după ce a divulgat complet detaliile operațiunii avute în vedere autorității naționale competente pentru eliberarea autorizațiilor și după ce a obținut autorizația necesară, „participarea voluntară și deliberată la activități care au drept scop sau efect direct sau indirect eludarea măsurilor” de înghețare a fondurilor. Prin urmare, Consiliul nu se putea întemeia pe operațiunile autorizate în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 pentru a adopta măsuri restrictive împotriva recurentei și, întrucât nu a arătat că s-a întemeiat pe alte operațiuni în afara celor autorizate, primul, al doilea și al treilea exemplu de motive trebuiau considerate ca afectate de nelegalitate.

39. În al treilea rând, în esență, recurenta reproșează, pe de o parte, din nou Tribunalului că a considerat că participase „voluntar și deliberat” la o activitate al cărei scop sau efect era eludarea măsurilor restrictive. Aceasta susține că elementul respectiv a fost invocat din oficiu de către Tribunal fără a fi pus în discuția părților. În subsidiar, aceasta susține că, întrucât operațiunile, în primul rând, nu necesitau autorizații, în al doilea rând, fuseseră aprobate sau, în al treilea rând, fuseseră autorizate în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010, Tribunalul nu putea considera că participarea EIH la o operațiune de eludare a măsurilor restrictive era „voluntară și deliberată”, astfel cum prevede totuși, în vederea includerii, articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, cu atât mai mult cu cât EIH primise asigurări din partea Bundesbank cu privire la caracterul licit al operațiunilor în cauză. Nu se poate impune EIH să demonstreze că nu a încălcat articolul 16 alineatul (4) din regulamentul menționat. Nici nu se poate reproșa EIH că nu a solicitat informații mai ample din partea Bundesbank în privința operațiunilor avute în vedere. Astfel, această afirmație, prezentată pentru prima dată în hotărârea atacată, a fost invocată din oficiu fără a fi pusă în discuția părților. În plus, EIH primise avizul expert din partea unei autorități naționale competente, în speță Bundesbank, care și-a reiterat în mai multe rânduri poziția. EIH se afla în contact regulat cu aceasta, ceea ce a și dovedit de altfel, însă Tribunalul a apreciat cronologia schimburilor cu Bundesbank în mod vădit eronat. Obligația de vigilență de care era ținută recurenta se aplica în privința persoanelor fizice și juridice iraniene, însă cu siguranță nu se aplica în privința informațiilor și asigurărilor acordate chiar de Bundesbank. Pe de altă parte, recurenta reproșează Tribunalului că a respins în mod greșit ca element de probă trei scrisori ale băncii naționale austriece prezentate de EIH, în condițiile în care acestea confirmau poziția Bundesbank în privința operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi cu privire la vechile activități și în condițiile în care ar reieși din scrisorile respective că această poziție era împărtășită chiar de Consiliu, de statele membre și de serviciul juridic al Comisiei Europene. În sfârșit, recurenta contestă concluziile pe care Tribunalul le-a dedus din rapoartele de audit pe care ea le-a invocat. Astfel, Tribunalul nu poate relativiza forța probantă a rapoartelor respective pentru motivul că acestea se întemeiază numai pe o analiză pe bază de eșantioane a operațiunilor, în condițiile în care este vorba în acest caz despre o practică curentă în materie. Tribunalul ar fi omis de asemenea să ia în considerare faptul că doi supraveghetori ai Bundesbank se aflau *in situ*, în cadrul EIH, pentru a face periodic rapoarte în atenția Autorității Federale de Supraveghere Financiară. În plus, Tribunalul s-a limitat să arate că unul dintre rapoarte sublinia în mod expres că tranzacțiile efectuate în cadrul procedurii celei de a treia căi erau susceptibile să compromită obiectivele politicii de sancțiuni a Uniunii[27], în condițiile în care același raport afirma, pe de altă parte, că, „având în vedere concluziile și recomandările următoare și sub rezerva posibilității efectuării unor verificări suplimentare în cazuri individuale, considerăm că procedurile urmate de EIH pentru a respecta regulamentele privind sancțiunile întrunesc cerințele legale”[28]. Concluziile de fapt deduse de Tribunal referitoare la rapoartele de audit ar trebui să fie, așadar, anulate, întrucât acestea ar fi incompatibile cu documentele depuse la dosar și, în consecință, acestea s-ar dovedi fundamental inexacte. Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că procedura celei de a treia căi încalcă interdicția eludării măsurilor restrictive prevăzute la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010.

40. Pentru toate motivele de mai sus, recurenta susține că Tribunalul a considerat în mod greșit că îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 16 din Regulamentul nr. 961/2010 pentru a i se putea aplica măsuri restrictive.

27 — A se vedea punctul 156 din hotărârea atacată.

28 — Recurenta se întemeiază aici pe punctul 151 din raportul întocmit la 23 decembrie 2010 de o societate de consultanță (a se vedea punctul 85 din recurs).

2. Analiză

a) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde că sunt excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive

41. Din punctele 145 și 146 din hotărârea atacată reiese că Tribunalul, considerând că recurenta se limita la a susține că anumite operațiuni erau excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive, fără a-și susține în această privință argumentația, a considerat acest argument inadmisibil în temeiul articolului 44 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură. În plus, după ce a obținut precizări din partea recurentei în cadrul ședinței, Tribunalul a considerat că argumentul potrivit căruia aprobarea eliberată de Bundesbank era întemeiată pe faptul că aceasta considera operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi ca excluse din domeniul de aplicare al măsurilor restrictive trebuia analizat în cadrul examinării operațiunilor despre care se pretinde că au fost aprobate și realizate potrivit procedurii respective.

42. Împărtășim analiza Tribunalului.

43. Rezultă astfel dintr-o jurisprudență constantă că, potrivit articolului 44 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor invocate constituie două mențiuni esențiale care trebuie să figureze în cererea introductivă și că indicațiile privind obiectul litigiului și expunerea sumară a motivelor conținute în cererea introductivă respectivă trebuie să fie suficient de precise pentru a permite instanței Uniunii să își exercite controlul [29]. Astfel, un motiv privind legalitatea pe fond a deciziei în litigiu nu poate fi, în principiu, examinat decât dacă acesta a fost invocat [30].

44. În această privință, ne vom limita să constatăm că cererea introductivă prezentată Tribunalului nu invocă situația plăților efectuate în conturile înghețate ale entităților desemnate decât în cadrul unei note de subsol [31]. Articolul 11 din Regulamentul nr. 423/2007, pe care EIH pare să își întemeieze argumentul în cadrul recursului, nu este menționat, cu excepția unei erori din partea noastră, nici în cererea introductivă, nici în memoriul în replică prezentat de reclamantă în cadrul procedurii în primă instanță. Echivalentul acestuia în Regulamentul nr. 961/2010, respectiv articolul 20 din regulamentul menționat [32], este citat doar în partea din cererea introductivă consacrată descrierii legislației pertinente a Uniunii [33]. În orice caz, EIH nu a identificat nici operațiunile care, în opinia sa, ar putea intra în domeniul de aplicare al acestor două dispoziții. EIH s-a limitat numai să evoce, fără mai multe precizări, operațiunile „excluse din legislația cu privire la măsurile restrictive împotriva Iranului” la punctul 42 din cererea introductivă [34].

45. În aceste condiții, se impune constatarea că cererea EIH înaintată Tribunalului nu conținea niciun motiv, nici un aspect și nici măcar un argument care să se întemeieze propriu-zis pe teoria potrivit căreia operațiunile efectuate cu privire la conturile înghețate ale entităților desemnate s-ar situa în afara domeniului de aplicare al măsurilor restrictive.

29 — Hotărârea Franța/Comisia (C-559/12 P, EU:C:2014:217, punctele 38 și 39).

30 — Hotărârea Rousse Industry/Comisia (C-271/13 P, EU:C:2014:175, punctul 18).

31 — A se vedea notele de subsol 6 și 37 din cererea introductivă.

32 — Reiese, în esență, din articolul 11 din Regulamentul nr. 423/2007 și din articolul 20 din Regulamentul nr. 961/2010 că obligația de a îngheța fondurile persoanelor și entităților desemnate nu interzice instituțiilor financiare să crediteze conturile înghețate în cazul în care acestea primesc fonduri din partea unui terț, cu condiția ca aceste sume creditate să fie de asemenea înghețate. Situația este aceeași pentru majorările conturilor înghețate sub formă de dobânzi, de remunerări ale conturilor respective sau chiar de plăți în favoarea persoanei sau a entității desemnate efectuate în temeiul contractelor, acordurilor sau obligațiilor încheiate înainte de desemnarea persoanei sau a entității respective. În schimb, atunci când o plată este datorată de o persoană sau de o entitate desemnată în temeiul unui contract, al unui acord sau al unei obligații încheiate înainte de desemnare, deblocarea fondurilor poate fi autorizată în condițiile stricte care erau prevăzute la articolul 9 din Regulamentul nr. 423/2007 și la articolul 18 din Regulamentul nr. 961/2010.

33 — A se vedea punctul 15 din cererea respectivă.

34 — Pentru a fi cu totul complet, s-a făcut de asemenea trimitere la punctul 7 din cererea amintită, punct care este doar o prezentare a titlului diferitelor motive de recurs.

46. Prin urmare, Tribunalul a considerat în mod corect argumentul inadmisibil în temeiul articolului 44 alineatul (1) din Regulamentul său de procedură.

b) Cu privire la operațiunile despre care se pretinde că au fost autorizate

47. În primul rând, argumentația recurentei cu privire la acest aspect presupune contestarea aprecierii făcute de Tribunal asupra anexei A19 la cererea introductivă furnizată de recurentă și care, pentru a aminti [35], cuprinde lista operațiunilor efectuate de EIH între 2010 și 2011 cu băncile menționate în motivarea actelor atacate [36], precum și asupra anexei A20 la aceasta, care cuprinde printre altele zece exemple de autorizații acordate EIH în temeiul articolului 21 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 [37].

48. Potrivit principiilor jurisprudențiale evocate mai sus [38], denaturarea elementelor de probă, pentru a putea fi cenzurată în cadrul recursului, trebuie să reiasă în mod evident din înscrisurile dosarului, fără să fie necesar să se efectueze o nouă apreciere a situației de fapt.

49. Ne vom limita, așadar, să constatăm că cele două operațiuni mai vechi despre care se pretinde că au fost autorizate și care au fost prezentate în anexă datează din 27 iulie 2010 și, respectiv, din 6 octombrie 2010, celelalte operațiuni fiind toate ulterioare datei de 27 octombrie 2010, data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 961/2010. Or, pe de o parte, cel puțin unul dintre exemplele menționate de Consiliu în motivarea actelor atacate se referă la operațiuni care au avut loc în 2009 și, pe de altă parte, motivarea respectivă se referă la operațiuni care au avut loc nu numai în „2009”, ci și „la începutul lunii august 2010”, în „august 2010” și în „octombrie 2010”, perioade pentru care este menționată o singură operațiune. Pe de altă parte, se impune constatarea, la lectura anexei A20 respective, că EIH a furnizat, astfel cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul, doar exemple de autorizații, toate ulterioare datei de 1 iulie 2011 [39].

50. Această propunere doar parțială de probe a putut fi considerată astfel în mod corect de către Tribunal ca nefiind suficientă pentru a stabili că *toate* operațiunile avute în vedere în motivarea actelor atacate din 2009 și 2010 erau licite.

51. În al doilea rând, argumentația recurentei se întemeiază pe o interpretare eronată a hotărârii atacate. Raționamentul acesteia din urmă poate fi rezumat după cum urmează. Întrucât Tribunalul a considerat că Consiliul nu putea să întemeieze adoptarea măsurilor restrictive pe operațiuni autorizate, ar fi suficient ca EIH să prezinte dovada că operațiunile avute în vedere în motivare au fost autorizate pentru a fi constatat caracterul ilicit al includerii acesteia pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie să fie înghețate. Or, poziția Tribunalului este mai nuanțată, întrucât, în opinia acestuia, o operațiune autorizată nu poate servi drept temei pentru adoptarea măsurilor restrictive decât în măsura în care autorizația a fost acordată *în deplină conformitate* cu regulamentul respectiv [40]. Prin urmare, simpla prezentare a autorizațiilor nu ar fi în niciun caz suficientă pentru a constitui un certificat de legalitate a operațiunilor în cauză. Vom reveni de altfel asupra acestui aspect atunci când vom examina argumentele recurentei consacrate operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi.

35 — A se vedea punctul 29 din prezentele concluzii.

36 — A se vedea punctul 29 din prezentele concluzii.

37 — Cu privire la acest articol, a se vedea punctul 61 și urm. din prezentele concluzii.

38 — A se vedea punctele 25 și 27 din prezentele concluzii.

39 — A se vedea punctul 147 din hotărârea atacată.

40 — A se vedea punctul 129 din hotărârea atacată. Recurenta consideră de altfel în mod evident exactă această afirmație conținută în hotărârea atacată (a se vedea punctul 44 din recurs).

c) Cu privire la operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi

i) Cu privire la legalitatea aprobărilor generalizate

52. Este necesar să se respingă de la bun început argumentul recurentei prin care se reproșează Tribunalului că a invocat din oficiu și fără punerea în discuția părților problema dacă o autorizație de la caz la caz era necesară pentru fiecare dintre operațiunile preconizate, în locul unei aprobări generalizate. EIH însăși recunoaște în înscrisurile sale că a răspuns în scris la o întrebare care îi fusese adresată de Tribunal și formulată după cum urmează: „[î]n raport cu dispozițiile din Regulamentul [nr. 423/2007], care este, în opinia dumneavoastră, valoarea juridică a aprobării de către o autoritate națională competentă a unei proceduri, precum procedura «celei de a treia căi» […]?” Reiese în mod clar din această formulare că Tribunalul atrăgea într-adevăr atenția asupra faptului că era vorba despre aprobarea unei proceduri, iar nu a unor operațiuni individuale, izolate. Astfel cum a observat Consiliul, părțile aveau, așadar, posibilitatea să adopte o poziție cu privire la acest aspect. În plus, răspunsurile la această întrebare scrisă au fost primite de Tribunal și comunicate părților în luna ianuarie 2013, iar ședința a avut loc la 20 februarie 2013. Cu alte cuvinte, EIH putea avea din nou ocazia să discute în fața acestei instanțe valoarea juridică a unei aprobări și mai precis aspectul dacă o „aprobare” putea fi considerată o decizie individuală a autorităților naționale în sensul Regulamentului nr. 423/2007, fapt care fusese contestat de Consiliu în răspunsul scris la întrebarea adresată de Tribunal.

53. În ceea ce privește fondul problemei, se impune constatarea că analiza Tribunalului nu conține nicio eroare de drept. Revenim puțin asupra textului și spiritului Regulamentelor nr. 423/2007 și nr. 961/2010.

54. Aceste două regulamente prevăd principiul înghețării fondurilor persoanelor și entităților desemnate [41] înainte de a prevedea, într-o manieră derogatorie, așadar excepțională, diferite ipoteze de deblocare a acestor fonduri [42]. Derogările amintite „pot” [43] fi autorizate de către autoritățile naționale competente [44], a căror misiune este, așadar, de a verifica dacă este îndeplinită fiecare dintre condițiile necesare pentru a autoriza deblocarea.

55. În esență, autoritatea națională competentă poate autoriza deblocarea în cazul în care fondurile sunt datorate în temeiul unui privilegiu sau al unei măsuri judecătorești, administrative sau arbitrale anterioare unei anumite date [45] ori în cazul în care o plată trebuie efectuată pe baza unui contract, a unui acord sau a unei obligații care a apărut pentru entitatea în cauză înainte de data la care a fost desemnată [46] ori atunci când deblocarea trebuie să satisfacă nevoile de bază ale unei persoane, plata unor onorarii, a unor cheltuieli aferente unor servicii de păstrare sau de gestionare curentă a conturilor ori a unor cheltuielilor extraordinare [47]. Din toate aceste dispoziții reiese că legiuitorul Uniunii a urmărit să supună fiecare dintre operațiunile preconizate unei autorizații individuale,

41 — Articolul 7 din Regulamentul nr. 423/2007 și articolul 16 din Regulamentul nr. 961/2010.

42 — Articolele 8-10 din Regulamentul nr. 423/2007 și articolele 17-19 din Regulamentul nr. 961/2010.

43 — Articolele 8, 9 și articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 423/2007 și articolele 17, 18 și articolul 19 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 961/2010.

44 — Anexa III la Regulamentul nr. 423/2007 prevedea lista website-urilor naționale pe baza cărora erau disponibile informații referitoare la autoritățile competente menționate în special la articolele 8-10 din regulamentul menționat. Anexa V la Regulamentul nr. 961/2010 furniza aceleași informații cu privire la autoritățile competente să elibereze autorizațiile necesare în special în temeiul articolelor 17-19 și 21 din regulamentul menționat.

45 — Articolul 8 din Regulamentul nr. 423/2007 și articolul 17 din Regulamentul nr. 961/2010.

46 — Articolul 9 din Regulamentul nr. 423/2007 și articolul 18 din Regulamentul nr. 961/2010.

47 — Articolul 10 din Regulamentul nr. 423/2007 și articolul 19 din Regulamentul nr. 961/2010.

dispozițiile respective având ca obiect „plata” [48] sau „autorizația” [49]. În plus, eliberarea unei autorizații, în măsura în care aceasta constituie o excepție de la principiul înghețării, impune autorității naționale competente obligația de a se asigura că deblocarea preconizată îndeplinește toate condițiile prevăzute de regulament. În consecință, o apreciere de la caz la caz este, în mod evident, necesară.

56. Prin urmare, Tribunalul a considerat în mod întemeiat, la punctul 128 din hotărârea atacată, că articolele 8-10 din Regulamentul nr. 423/2007, precum și articolele 17-19 din Regulamentul nr. 961/2010 „nu permit autorităților naționale competente să emită o aprobare generalizată pentru o categorie de operațiuni pentru care, în consecință, entitățile vizate ar fi dispensate de obligația de a solicita autorizații de la caz la caz”.

57. EIH susține totuși că aceste aprobări generalizate nu sunt excluse în mod explicit de cele două regulamente în cauză și că este o practică curentă urmată de alte autorități naționale decât Bundesbank, în special de Trezoreria britanică. Or, pe de o parte, în ceea ce privește o excepție de la principiul înghețării fondurilor care trebuie să primească, prin natura sa, o interpretare strictă, nu se poate susține că ceea ce nu este exclus în mod explicit este autorizat. Pe de altă parte, pe lângă faptul că argumentul și propunerea de probe în raport cu practica Trezoreriei britanice sunt tardive, întrucât acestea nu au fost prezentate în fața Tribunalului, în condițiile în care EIH avea posibilitatea să procedeze astfel în special în cadrul răspunsului său scris la întrebarea adresată de Tribunal [50], este lipsită de relevanță invocarea unor practici naționale pentru a întemeia interpretarea unui act al Uniunii. Observăm de asemenea că Regatul Unit însuși și-a exprimat îndoieli, în înscrisurile sale, cu privire la faptul că practica propriei Trezorerii, astfel cum este invocată de recurentă, are un temei juridic identic cu cel al practicii Bundesbank în discuție în cadrul prezentului recurs.

58. Deși nimic nu împiedică autoritățile naționale competente să furnizeze aprobări generalizate cu privire, dacă este cazul, la anumite proceduri potrivit cărora se efectuează operațiuni financiare, aceste aprobări nu țin nici de domeniul de aplicare al Regulamentelor nr. 423/2003 și nr. 961/2010 și nici de misiunile care au fost încredințate autorităților respective în acest cadru de către legiuitorul Uniunii. Or, astfel cum a arătat Tribunalul în mod corect, numai o autorizație eliberată de o autoritate națională competentă *în deplină conformitate* cu cele două regulamente în cauză este, în principiu, susceptibilă să împiedice Consiliul să se întemeieze pe operațiunea astfel autorizată pentru a adopta măsuri restrictive împotriva entității care a efectuat operațiunea respectivă [51]. Adăugăm, astfel cum a procedat și Tribunalul, că nu este vorba totuși despre o garanție absolută, dat fiind că decizia autorității naționale nu are în mod automat drept efect ca operațiunea autorizată să beneficieze de un certificat de legalitate în raport cu regulamentele care stabilesc cadrul juridic al regimului măsurilor restrictive. Astfel, nu trebuie să se piardă din vedere faptul că autoritățile naționale, atunci când se pronunță cu privire la o cerere de autorizare, pot să dispună doar de elemente de informare parțiale și ne-am putea astfel imagina ca o entitate care invocă o astfel de cerere să ascundă anumite informații cu privire la operațiunea preconizată în scopul obținerii autorizației.

59. În special pentru acest motiv, dar ținând seama și de mizele existente – combaterea proliferării nucleare în Iran –, puterea Consiliului de a decide aplicarea unor măsuri restrictive – cu alte cuvinte de a decide dacă condițiile prevăzute la articolul 7 din Regulamentul nr. 423/2007 sau la articolul 16 din Regulamentul nr. 961/2010 sunt îndeplinite – nu poate depinde în totalitate de exercitarea de către autoritățile naționale a puterii lor de a autoriza deblocarea fondurilor în temeiul articolelor 8-10 din Regulamentul nr. 423/2007 și al articolelor 17-19 din Regulamentul nr. 961/2010.

48 — Articolul 9 *ab initio* și litera (a) punctele (i) și (iii) din Regulamentul nr. 423/2007, precum și articolul 18 *ab initio* și litera (a) punctele (i) și (iii) din Regulamentul nr. 961/2010.

49 — Articolul 10 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 423/2007, precum și articolul 19 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 961/2010.

50 — A se vedea punctul 52 din prezentele concluzii.

51 — A se vedea punctul 129 din hotărârea atacată.

60. Astfel, EIH nu poate susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că nu a concluzionat că operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi erau licite doar pentru motivul că Bundesbank le-ar fi aprobat în mod general și generic și a considerat că Consiliul a putut întemeia în mod corect adoptarea măsurilor restrictive împotriva recurentei pe aceste operațiuni astfel aprobate.

ii) Cu privire la articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010

61. În ceea ce privește articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010, dispoziție care nu are echivalent în Regulamentul nr. 423/2007, adoptarea acestuia se înscrie în logica consolidării supravegherii financiare, anunțată în Rezoluția 1803 (2008) a Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite și concretizată în Rezoluția 1929 (2010) a aceluiași Consiliu, prin care au fost instituite măsuri mai severe. Articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 supune unui mecanism de supraveghere generală orice transfer de fonduri către persoane și entități iraniene sau din partea acestora. În funcție de valoarea transferului și a utilizării finale a acestuia, transferul respectiv va face obiectul unei simple notificări sau al unei autorizații prealabile eliberate de autoritățile naționale competente. Contrar articolelor 17-19 din regulamentul menționat, procedura privind cererea de autorizare în temeiul articolului 21 din acesta implică o entitate stabilită pe teritoriul Uniunii care urmărește să opereze un transfer de fonduri către entități nedesemnate, cu alte cuvinte ale căror active nu au fost înghețate în temeiul articolului 16 din Regulamentul nr. 961/2010, sau să primească fonduri din partea acestora din urmă.

62. Având în vedere natura lor cu totul particulară, operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi ar putea face obiectul unei cereri de autorizație în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010, mai ales dacă intervenția în cadrul procesului a entității desemnate respective nu este evidențiată. Cu toate acestea, în orice caz, nu se poate utiliza articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 pentru a eluda excepțiile stricte de la principiul înghețării fondurilor prevăzute la articolele 17-19 din regulamentul menționat. Or, rezultă din chiar natura procedurii celei de a treia căi că aceasta are „drept scop realizarea unor operațiuni financiare care interesează entități *desemnate*, întrucât trebuiau să permită în special executarea obligațiilor anterioare ale băncilor iraniene *desemnate*” [52]. EIH nu contestă această definiție, întrucât chiar ea a furnizat-o Tribunalului și a amintit în mai multe rânduri, în cadrul recursului, că operațiunile priveau activități vechi ale entităților desemnate. În consecință, pentru astfel de operațiuni, nu trebuia să fie utilizat articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010, ci, dimpotrivă, una dintre dispozițiile consacrate deblocării activelor înghețate ale entităților desemnate – în speță, ținând seama de obiectul transferului preconizat, articolul 18 din Regulamentul nr. 961/2010. Prin urmare, Tribunalul a considerat în mod corect că operațiunile despre care se pretinde că au fost efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, în măsura în care acestea au drept efect ca anumite operațiuni să eludeze normele stabilite de articolele 17-19 din Regulamentul nr. 961/2010, de altfel mai restrictive decât regimul instituit în temeiul articolului 21 din regulamentul menționat, sunt de natură să încalce articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 întrucât ele permit eludarea înghețării fondurilor entităților desemnate [53].

52 — Punctul 150 din hotărârea atacată. Sublinierea noastră. A se vedea de asemenea definiția furnizată de reclamantă procedurii celei de a treia căi la punctul 51 din hotărârea atacată și amintită la punctul 10 din prezentele concluzii.

53 — A se vedea punctul 150 din hotărârea atacată.

63. Curtea a statuat de altfel că interdicția eludării prevăzute la articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 423/2007 – echivalent exact al articolului 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 – „trebuie să fie înțeleasă în sensul că se referă la activitățile cu privire la care ar rezulta pe baza unor elemente obiective că, sub acoperirea unei aparențe formale care le elimină din rândul elementelor constitutive ale unei încălcări a [interdicției de punere la dispoziție a fondurilor], au, totuși, *per se* sau ca urmare a eventualei lor legături cu alte activități, drept scop sau rezultat, direct sau indirect, să eludeze interdicția [de punere la dispoziție a fondurilor]” [54].

64. În aceste condiții, pentru aceleași motive ca cele invocate mai sus [55], un operator economic nu se poate prevala de o autorizație eliberată de o autoritate națională și întemeiată pe articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 atunci când procedura definită la articolul menționat a fost deturnată de la obiectul său inițial, făcând astfel ca autorizația respectivă să nu fie conformă cu regulamentul.

65. EIH contestă în stadiul recursului că se poate considera că a participat „voluntar și deliberat”, în sensul articolului 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, la activități care au avut drept scop direct sau indirect eludarea măsurilor de înghețare a fondurilor.

66. Acest argument referitor la „elementul psihologic” [56] sau „elementul subiectiv al participării prevăzute” la articolul menționat [57] ne pare tardiv, dat fiind că EIH nu pare să fi contestat în mod specific acest element în fața Tribunalului, în condițiile în care, deși pretindea că nu cunoștea temeiul includerii sale pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie înghețate, rezultă în mod clar din motivarea actelor atacate că i se reproșează că a „sprijini[t] anumit[e] bănci iraniene prin oferirea unor opțiuni alternative pentru efectuarea tranzacțiilor blocate de sancțiunile Uniunii”, că a sprijinit să se „evite sancțiunile Uniunii” și să se „eludeze sistemul de sancțiuni”, tot atâtea elemente din care reiese că i se reproșa eludarea înghețării fondurilor entităților desemnate. Pe fond, ne vom limita să observăm, în acord cu Tribunalul, că EIH este o instituție financiară, situată pe teritoriul Uniunii, specializată în serviciile și activitățile ce privesc Iranul sau se desfășoară în Iran, fiind în această dublă calitate bine informată cu privire la diferitele măsuri adoptate la nivelul Uniunii și cu privire la obligația sa de vigilență și de supraveghere a activităților sale cu partenerii iranieni [58], *a fortiori* atunci când fac obiectul unei desemnări. În plus, faptul că EIH a servit tocmai drept intermediar arată că aceasta cunoștea perfect identitatea debitorului inițial și a creditorului final, fiind, în general, de notorietate faptul că primul era desemnat. EIH era, așadar, „conștientă […] de faptul că procedura celei de a treia căi permitea, în pofida principiului înghețării fondurilor, realizarea operațiunilor care interesau băncile desemnate” [59]. Elementele de cunoaștere și de voință pe care le implică termenii „voluntar” și „deliberat” [60] sunt, așadar, prezente efectiv în cazul EIH, cu atât mai mult cu cât Curtea a considerat că aceste două elemente cumulative sunt întrunite atunci când entitatea în cauză „consideră că participarea sa la o astfel de activitate poate avea acest scop sau acest efect și acceptă această posibilitate” [61]. Continuând să aibă relații financiare cu entități desemnate în contextul unei situații atipice – procedura celei de a treia căi –, trebuie să se considere că EIH și-a asumat întocmai o astfel de posibilitate [62].

54 — Hotărârea Afrasiabi și alții (C-72/11, EU:C:2011:874, punctul 62).

55 — A se vedea punctul 58 din prezentele concluzii.

56 — A se vedea punctul 78 din Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza Afrasiabi și alții (C-72/11, EU:C:2011:737).

57 — Hotărârea Afrasiabi și alții (EU:C:2011:874, punctul 63).

58 — A se vedea punctul 140 din hotărârea atacată.

59 — Punctul 150 din hotărârea atacată.

60 — Hotărârea Afrasiabi și alții (EU:C:2011:874, punctul 66).

61 — Hotărârea Afrasiabi și alții (EU:C:2011:874, punctul 67).

62 — Mai adăugăm că atitudinea EIH ar putea fi susceptibilă să constituie baza adoptării unor măsuri restrictive în temeiul articolului 16 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 961/2010, care prevede că persoanele sau entitățile „care a[u] sprijinit o persoană, o entitate sau un organism incluse pe listă, pentru ca acestea să eludeze sau să încalce dispozițiile […] regulament[ului]” pot face de asemenea obiectul unei măsuri de înghețare a fondurilor. Într-un astfel de caz, caracterul voluntar și deliberat al comportamentului reproșat este secundar, întrucât este suficient ca sprijinul pentru încălcare sau eludare să fie caracterizat.

67. Din considerațiile de mai sus reiese că Consiliul putea invoca operațiunile autorizate astfel în mod necorespunzător în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010 pentru a întemeia adoptarea actelor atacate împotriva recurentei.

iii) Cu privire la procedura celei de a treia căi și interdicția eludării măsurilor restrictive

68. EIH urmărește să revină asupra interpretării de către Tribunal a elementului subiectiv prevăzut la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010, cu alte cuvinte cerința participării „voluntare și deliberate" la o activitate de eludare a măsurilor restrictive. În această privință, reiterăm pe deplin poziția pe care am dezvoltat-o la punctul 66 din prezentele concluzii.

69. Invocarea de către EIH a diferitor asigurări pe care aceasta le-ar fi primit din partea Bundesbank, care și-ar fi reiterat în mai multe rânduri poziția arătând că anumite operațiuni preconizate nu necesitau o autorizație sau că aceasta aproba recurgerea la procedura celei de a treia căi nu este în orice caz suficientă pentru a concluziona că Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept prin faptul că a considerat că criteriile pentru desemnare sunt îndeplinite – problemă care face tocmai obiectul celui de al doilea motiv. Asigurările date eventual de Bundesbank, pe de o parte, și aprecierea de către Consiliu a oportunității de a înscrie numele EIH pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie înghețate, pe de altă parte, țin de două procese distincte și autonome, iar aceasta cu atât mai mult cu cât, astfel cum am demonstrat, asigurările, aprobările și autorizațiile date nu s-au dovedit a fi conforme cu Regulamentele nr. 423/2007 și nr. 961/2010.

70. Chiar dacă afirmația Tribunalului potrivit căreia „o instituție financiară rezonabil de diligentă ar fi trebuit să solicite mai multe precizări în legătură cu «aprobarea» primită"[63] poate părea deosebit de strictă, aceasta nu constituie elementul decisiv în raționamentul Tribunalului atunci când a statuat că EIH putea fi considerată de către Consiliu că îndeplinește criteriile de includere. În plus și în măsura în care acest lucru ține de controlul Curții în cadrul unui recurs, nu este util să se analizeze mai departe cronologia schimburilor dintre Bundesbank și recurentă, întrucât nu s-ar putea deduce de aici nicio concluzie de natură să o ajute pe aceasta din urmă în demonstrația sa.

71. În ceea ce privește scrisorile provenite de la banca națională austriacă, Tribunalul a considerat că acestea proveneau de la o autoritate națională care nu era cea competentă pentru operațiunile respective, dat fiind că EIH depindea exclusiv de Bundesbank[64]. Prin urmare, scrisorile amintite nu făceau decât, cel mult, să expună interpretarea de către această autoritate națională specială a normelor care reglementează operațiunile financiare în contextul punerii în aplicare a unui act al Uniunii, interpretare care nu poate fi obligatorie pentru instituțiile Uniunii[65]. Faptul că una dintre scrisori prezintă, după cum se pretinde, rezultatele unei reuniuni a grupului RELEX/sancțiuni nu putea sprijini mai mult EIH în demonstrația sa, Consiliul amintind că acest grup este doar o instanță pregătitoare a Consiliului și că o poziție oficială a acestuia din urmă nu se poate deduce dintr-un simplu proces-verbal al unei reuniuni a grupului respectiv.

72. În sfârșit, recurenta urmărește să demonstreze că Tribunalul ar fi denaturat rapoartele de audit pe care ea le-a prezentat. În temeiul principiilor care trebuie să ghideze controlul Curții într-un asemenea caz[66], ne vom limita să constatăm că Tribunalul a considerat în mod logic că concluziile unui raport de audit, care este elaborat prin natura lui pe baza unor eșantioane de operațiuni, nu pot fi extinse automat la toate operațiunile realizate efectiv. Pe de altă parte, EIH nu contestă că raportul de audit din 23 decembrie 2010 constată în mod explicit că „tranzacțiile efectuate în anul 2010 în cadrul procedurii celei de a treia căi erau susceptibile să compromită obiectivele politicii de sancțiuni a

63 — Punctul 154 din hotărârea atacată.

64 — A se vedea punctul 155 din hotărârea atacată.

65 — A se vedea punctul 57 din prezentele concluzii.

66 — Amintite la punctele 25 și 27 din prezentele concluzii.

Uniunii”[67]. Pe de altă parte, celălalt fragment al raportului respectiv, asupra căruia insistă recurenta în cadrul recursului și care ar fi fost omis de către Tribunal, ne pare să fie exact în același sens întrucât, concluzionând că o apreciere finală cu privire la operațiunile amintite ar putea fi obținută doar printr-o analiză manuală detaliată a operațiunilor individuale și a operațiunilor subiacente ale acestora[68], redactorii raportului au pus din nou accentul pe caracterul relativ al concluziilor care se puteau deduce de aici în mod imediat. Situația este aceeași pentru afirmația potrivit căreia, sub rezerva verificării suplimentare în cazuri individuale, raportorii considerau că procedurile urmate de EIH pentru a respecta regulamentele privind sancțiunile îndeplineau cerințele legale[69]. Tribunalul nu putea considera, așadar, în mod obiectiv că rapoartele de audit garantau în mod absolut și definitiv faptul că EIH acționase întotdeauna și acționa încă în deplină conformitate cu Regulamentele nr. 423/2007 și nr. 961/2010.

C – *Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în ceea ce privește interpretarea și aplicarea principiilor încrederii legitime și securității juridice*

1. Argumentele recurentei

73. Tribunalul a respins, la punctul 174 și următoarele din hotărârea atacată, argumentul recurentei care pretindea că este titulara unei încrederi legitime în sensul că nu va fi sancționată pentru operațiunile pe care le-a efectuat pe baza autorizațiilor sau a aprobărilor date de Bundesbank, pentru motivul că un operator economic prudent și informat trebuie să fie capabil să prevadă adoptarea unei măsuri a Uniunii de natură să îi afecteze interesele și nu poate invoca beneficiul acestui principiu atunci când măsura respectivă este adoptată efectiv. EIH contestă că a fost în măsură să prevadă adoptarea măsurilor restrictive împotriva sa tocmai pentru că operațiunile în litigiu fuseseră aprobate sau autorizate de către autoritatea națională competentă.

74. În plus, Tribunalul a considerat că competența Bundesbank era limitată la acordarea de autorizații pe baza unei analize de la caz la caz și că, în consecință, nicio încredere legitimă nu putea lua naștere din aprobarea generalizată a operațiunilor efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi[70]. EIH contestă această concluzie, amintind argumentele pe care le-a dezvoltat în această privință în cadrul celui de al doilea motiv. Aceasta adaugă că, deși reiese din jurisprudență că, în principiu, încrederea legitimă poate fi invocată numai dacă au fost date asigurări conforme cu normele aplicabile, un operator economic se poate întemeia pe o declarație a unei autorități naționale care nu este conformă cu dreptul Uniunii, cu condiția ca dreptul respectiv să fie ambiguu[71], care ar fi îndeplinită în speță, ținând seama de pozițiile divergente în ceea ce privește caracterul licit al procedurii celei de a treia căi. În orice caz, Tribunalul ar fi considerat deja că chiar și o declarație sau o decizie națională care nu este pe deplin conformă cu dreptul Uniunii poate constitui, în împrejurări excepționale, temeiul unei încrederi legitime în privința operatorului economic în cauză[72], iar Curtea a considerat la rândul său că autoritățile naționale de concurență pot decide în mod excepțional să nu aplice o amendă chiar dacă o întreprindere a încălcat interdicția înțelegerilor prevăzută la articolul 101 TFUE[73]. Astfel, în ipoteza în care conduita EIH ar constitui în cele din urmă o încălcare a articolului 16 alineatul (4) din

67 — Punctul 156 din hotărârea atacată.

68 — A se vedea punctul 85 al cincilea paragraf din recurs.

69 — A se vedea punctul 85 al cincilea paragraf din recurs.

70 — A se vedea punctele 176 și 177 din hotărârea atacată.

71 — Recurenta invocă în această privință Hotărârile Maizena (5/82, EU:C:1982:439, punctul 22) și Sony Supply Chain Solutions (Europe) (C-153/10, EU:C:2011:224, punctul 47), precum și Hotărârea Regione autonoma della Sardegna și alții/Comisia (T-394/08, T-408/08, T-453/08 și T-454/08, EU:T:2011:493, punctul 273).

72 — Recurenta citează în această privință Hotărârea Regione autonoma della Sardegna și alții/Comisia (EU:T:2011:493, punctul 274).

73 — Recurenta se întemeiază în cauză pe Hotărârea Schenker & Co. și alții (C-681/11, EU:C:2013:404, punctele 40 și 41).

Regulamentul nr. 961/2010 – *quod non* – asigurări clare, precise și repetate i-au fost date de către Bundesbank și s-ar opune adoptării oricărei sancțiuni în privința sa, fie la nivel național, fie la nivelul Uniunii, fiind necesar ca Consiliul să fie considerat legat de încrederea generată de asigurările date de Bundesbank [74].

75. În sfârșit, EIH contestă concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 179 din hotărârea atacată atunci când a statuat că diferitele acte atacate erau suficient de clare pentru ca aplicarea acestora să fie previzibilă pentru reclamantă.

2. Analiză

76. Precizăm de la bun început că examinarea prezentului motiv se înscrie în continuitatea analizei efectuate în cadrul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, referitor printre altele la efectul juridic al autorizațiilor și al aprobărilor de către Bundesbank ale operațiunilor desfășurate de EIH, și, luând în considerare concluziile deduse în această privință, procedăm în prezent la analiza celui de al treilea motiv.

77. Potrivit jurisprudenței constante a Curții, reluată în hotărârea atacată [75], „principiul protecției încrederii legitime presupune că autoritățile competente ale Uniunii au furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiționate și concordante, emise de surse autorizate și de încredere. […] [A]cest drept aparține oricărui justițiabil pe care o instituție, un organ sau un organism al Uniunii, prin furnizarea unor asigurări precise, l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate. Constituie astfel de asigurări, indiferent de forma în care sunt comunicate, informațiile precise, necondiționate și concordante” [76].

78. Această jurisprudență necesită două serii de observații.

79. Pe de o parte, în măsura în care atitudinea Bundesbank poate constitui într-adevăr temeiul unei așteptări legitime oarecare pentru recurentă, aceasta din urmă nu ar putea să o invoce decât împotriva autorității naționale în discuție. Cu alte cuvinte, încrederea legitimă ipotetică care a luat naștere din atitudinea Bundesbank nu este opozabilă Consiliului atunci când acesta decide să impună măsuri restrictive EIH. Jurisprudența invocată de recurentă nu pare în contradicție cu această constatare întrucât se limitează să indice că autoritățile naționale de concurență *pot* să nu aplice o amendă unei întreprinderi chiar dacă aceasta din urmă a încălcat în mod intenționat sau din neglijență articolul 101 TFUE, cu condiția ca acestea să fi creat întreprinderii respective o încredere legitimă în sensul că comportamentul său nu încalcă dispoziția menționată [77], ceea ce nu implică altceva în afara posibilității, *pentru autoritatea care a creat încrederea legitimă*, de a-și adapta, dacă este cazul, propria competență de sancționare.

80. Pe de altă parte, din considerațiile consacrate examinării celui de al doilea motiv reiese că pretinsa asigurare dată de autoritatea națională în discuție nu este conformă cu dreptul Uniunii, întrucât numai autorizații de la caz la caz care respectă procedurile stabilite prin regulamentele în cauză puteau fi eliberate de autoritățile naționale [78]. Jurisprudența invocată de reclamantă prevede că „o încredere legitimă în legalitatea unui ajutor de stat nu poate fi invocată, în principiu și în afară de cazul unor împrejurări excepționale, decât dacă acest ajutor a fost acordat cu respectarea procedurii” [79]. Or, a

74 — Recurenta face trimitere în această privință la punctul 87 din Concluziile avocatului general Kokott prezentate în cauza Schenker & Co. și alții (C-681/11, EU:C:2013:126).

75 — A se vedea punctul 174 din hotărârea atacată.

76 — Hotărârea HGA și alții/Comisia (C-630/11 P-C-633/11 P, EU:C:2013:387, punctul 132 și jurisprudența citată).

77 — A se vedea Hotărârea Schenker & Co. și alții (EU:C:2013:404, punctul 40 și urm.).

78 — A se vedea punctul 54 și urm., precum și punctul 64 din prezentele concluzii.

79 — Hotărârea HGA și alții/Comisia (EU:C:2013:387, punctul 134).

examina dacă există în speță circumstanțe excepționale de care s-ar putea prevala EIH ar fi în orice caz inoperant în lipsa elementelor necesare pentru a crea o încredere legitimă și, mai exact, a unor asigurări precise, necondiționate și concordante potrivit cărora EIH nu ar face obiectul unor măsuri restrictive pentru operațiunile în litigiu pe care le-a efectuat.

81. Argumentul întemeiat pe existența unei erori de drept în aprecierea furnizată de Tribunal în ceea ce privește încălcarea principiului încrederii legitime trebuie să fie, așadar, înlăturat.

82. În ceea ce privește principiul securității juridice, se impune de asemenea constatarea că analiza Tribunalului nu conține nicio eroare.

83. Principiul amintit implică astfel ca legislația Uniunii să fie certă și ca aplicarea acestuia să fie previzibilă pentru justițiabili [80]. Dacă ne întoarcem la momentul în care EIH a solicitat autorizațiile și aprobările din partea Bundesbank, erau aplicabile Regulamentul nr. 423/2007 și apoi Regulamentul nr. 961/2010. Nu se arată în niciuna dintre aceste două reglementări că aprobarea sau autorizația dată de o autoritate națională ar avea ca efect anularea puterii Consiliului de a adopta măsuri restrictive sau ar oferi vreo garanție că operațiunile astfel aprobate sau autorizate ar fi considerate automat chiar de către Consiliu ca fiind licite. Dispozițiile regulamentelor menționate consacrate procedurilor de autorizare sunt astfel diferite în mod clar de cele consacrate principiului înghețării fondurilor în general și interdicției de eludare a măsurilor restrictive în special [81]. De asemenea, reiese într-un mod neechivoc din textul acestor două regulamente că fiecare dintre autorizațiile autorităților naționale trebuia să fie eliberată pe baza unei aprecieri de la caz la caz a fiecărui transfer preconizat – fie că este vorba despre o solicitare de deblocare [82], fie despre un transfer de fonduri [83].

84. În aceste condiții, recurenta era pe deplin în măsură să anticipeze nu numai neconformitatea cu dreptul Uniunii a aprobării generale date de Bundesbank [84], dar și faptul că Consiliul putea să îi aplice în orice caz măsuri restrictive în condițiile prevăzute clar de regulamentele menționate mai sus.

85. Prin urmare, Tribunalul a respins în mod corect argumentul întemeiat pe încălcarea principiului securității juridice ca fiind nefondat. În consecință, al treilea motiv de recurs trebuie să fie de asemenea respins în întregime ca nefondat.

D – *Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în interpretarea articolului 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 și a principiului proporționalității*

1. Argumentele recurentei

86. Prin intermediul celui de al patrulea motiv, în esență, recurenta reproșează, pe de o parte, Tribunalului că a considerat, la punctele 204 și 205 din hotărârea atacată, că nu se putea prevala de articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010, care are drept obiectiv protejarea întreprinderilor care au încălcat, fără a avea cunoștință de aceasta, interdicțiile prevăzute de regulamentul menționat, ceea ce ar fi cazul EIH dacă Curtea ar continua să considere operațiunile în litigiu ca fiind ilicite.

80 — A se vedea, în cadrul unei jurisprudențe bogate, Hotărârile Nuova Agricast și Cofra/Comisia (C-67/09 P, EU:C:2010:607, punctul 77 și jurisprudența citată), precum și Alcoa Trasformazioni/Comisia (C-194/09 P, EU:C:2011:497, punctul 71).

81 — A se vedea, pe de o parte, articolul 7 alineatul (4) din Regulamentul nr. 423/2007 și, pe de altă parte, articolele 8-10 din acesta, precum și, pe de o parte, articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010 și, pe de altă parte, articolele 17-19 și 21 din acesta.

82 — În temeiul articolelor 8-10 din Regulamentul nr. 423/2007 și al articolelor 17-19 din Regulamentul nr. 961/2010.

83 — În temeiul articolului 11 din Regulamentul nr. 423/2007 și al articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010.

84 — Argumentul întemeiat pe interpretări divergente pe care le-ar fi reținut autoritățile naționale, precum și anumite instituții ale Uniunii devine astfel inoperant, problema nefiind în cele din urmă atât cea dacă operațiunile efectuate potrivit procedurii celei de a treia căi, în principiu, erau conforme cu dreptul Uniunii, cât cea dacă o autoritate națională putea acorda, în temeiul Regulamentelor nr. 423/2007 și nr. 961/2010, o autorizare cu aplicabilitate generală pentru operațiunile preconizate fără o analiză de la caz la caz.

87. Pe de altă parte, recurenta reproșează Tribunalului că a respins motivul formulat în fața sa referitor la principiul proporționalității. Astfel, înghețarea fondurilor EIH decisă de către Consiliu ar fi o măsură disproporționată.

88. În primul rând, amintind că s-a conformat întotdeauna avizului autorității naționale competente, EIH susține că Bundesbank ar fi putut, de exemplu, să înceteze să mai aprobe recurgerea la procedura celei de a treia căi sau să refuze autorizațiile solicitate de EIH în temeiul articolului 21 din Regulamentul nr. 961/2010. Tribunalul a considerat, în mod greșit, că astfel de măsuri, care nu fac obiectul controlului Consiliului, nu asigurau același efect de protecție ca și o decizie de înghețare a fondurilor și că decizia respectivă se dovedea astfel adecvată și necesară. Astfel, în cazul în care Consiliul ar fi considerat insuficient sistemul de supraveghere german, acesta ar fi putut impune acestui stat membru să îl facă mai eficace, ceea ce statul membru respectiv ar fi fost obligat să facă în temeiul cooperării loiale. Or, Tribunalul nu a ținut seama de aceasta din urmă în analiza sa. În orice caz, este disproporționat să se compenseze eventuala eroare a unei autorități naționale prin măsuri restrictive, în condițiile în care responsabilitatea de a evita interpretări divergente ale reglementării Uniunii aparține instituțiilor acesteia din urmă.

89. În al doilea rând, Tribunalul ar fi săvârșit o nouă eroare de drept prin faptul că a considerat că sistemul de autorizare instituit prin articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 nu asigură un efect preventiv echivalent cu includerea pe lista persoanelor și entităților ale căror active trebuie să fie înghețate. Desigur, o încălcare a articolului 21 menționat ar fi în mod necesar descoperită *a posteriori*, însă situația ar fi aceeași pentru orice încălcare a înghețării fondurilor entității desemnate. Articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 ar avea, așadar, același efect preventiv ca și desemnarea EIH, fiind în același timp în mod clar mai puțin restrictiv. Astfel, cererea adresată Bundesbank de către EIH referitoare la procedura celei de a treia căi se efectuase înainte ca EIH să își înceapă operațiunile, iar cererile adresate în temeiul articolului 21 menționat trebuie să fie formulate de asemenea în prealabil realizării unei operațiuni. EIH amintește că o schimbare de orientare din partea Bundesbank ar fi fost suficientă pentru ca recurenta să renunțe la operațiunile sale, întrucât aceasta s-a conformat întotdeauna directivelor acestei autorități naționale. Nu ar exista, așadar, niciun motiv să se considere că o astfel de schimbare nu ar fi garantat un efect preventiv echivalent cu cel al înghețării fondurilor EIH. În plus, EIH invocă scrisoarea care provine de la banca națională austriacă care, în opinia acesteia, ar demonstra faptul că Consiliul însuși cunoștea și aprobase poziția Bundesbank în ceea ce privește a treia cale înainte de a desemna EIH [85].

90. Astfel, desemnarea EIH de către Consiliu ar fi disproporționată, Tribunalul ar fi efectuat o calificare juridică eronată a faptelor și ar fi dedus concluzii fundamental inexacte din dosar.

2. Analiză

91. Din articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 reiese că „[i]nterdicțiile prevăzute de prezentul regulament nu angajează în niciun fel răspunderea persoanelor fizice sau juridice ori a entităților în cauză, în cazul în care acestea nu au știut și nu au avut niciun motiv întemeiat pentru a suspecta că acțiunile lor vor încălca această interdicție”. Articolul 32 din Regulamentul nr. 961/2010 acționează ca o clauză exoneratoare de răspundere pentru persoanele sau entitățile care, cu bună-credință sau necunoscând contextul în care se încadrează măsurile restrictive, ar fi considerate vinovate de încălcarea regulamentului menționat mai sus.

92. În această privință, este suficient să se constate că EIH, prin faptul că a contribuit ca băncile iraniene desemnate să poată realiza tranzacțiile pe care măsurile de înghețare le întrerupseseră, în condițiile în care ea însăși își desfășoară activitatea pe piața financiară, specializată în servicii și activități care privesc Iranul sau se desfășoară în Iran și deținută în parte de o entitate desemnată, nu

85 — A se vedea punctul 39 din prezentele concluzii.

poate pretinde că nu știa sau nu a avut niciun motiv întemeiat pentru a suspecta că încălca în special interdicția eludării măsurilor restrictive prevăzută la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul nr. 961/2010. Nu are niciun efect asupra acestui aspect invocarea eventualelor aprobări sau autorizații eliberate de Bundesbank [86] și nici scrisoarea care provine din partea băncii naționale austriace [87]. Întrucât aceste autorizații și aprobări nu pot constitui temeiul unei încrederi legitime – astfel cum am arătat în cadrul analizei motivului anterior –, acestea nu sunt mai pertinente pentru a evalua dacă EIH putea beneficia de exonerarea de răspundere în temeiul articolului 32 din Regulamentul nr. 961/2010, ținând seama de faptul că aceste autorizații și aprobări nu au fost, în orice caz, eliberate în conformitate cu regulamentul. În sfârșit, după cum a observat în mod întemeiat Consiliul, chiar dacă EIH ar fi putut beneficia de articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010, acest lucru nu ar fi fost un obstacol în calea includerii acesteia din moment ce îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 16 din regulamentul menționat, nefiind necesar ca o astfel de măsură restrictivă, conservatorie prin natura sa [88], să fie interpretată în sensul că ar constitui sancționarea propriei răspunderi a EIH pentru încălcările regulamentului de care ar fi vinovată. Potrivit jurisprudenței constante, importanța obiectivelor urmărite de actele Uniunii, care pun în aplicare măsurile restrictive, este de natură să justifice consecințele negative, chiar considerabile, pentru anumiți agenți economici, inclusiv pentru aceia care nu au nicio responsabilitate în privința situației care a condus la adoptarea măsurilor vizate, dar care sunt afectați în special în privința dreptului lor de proprietate [89].

93. Analiza Tribunalului referitoare la articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul nr. 961/2010 apare, așadar, ca neconținând nicio eroare de drept.

94. În ceea ce privește caracterul proporțional al deciziei Consiliului de a include recurenta pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie înghețate, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că „principiul proporționalității face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii și impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora” [90]. Pe de altă parte, Curtea a admis de asemenea că „trebuie să se recunoască o largă putere de apreciere legiuitorului Uniunii în domenii care implică din partea acestuia alegeri de natură politică, economică și socială și în care este chemat să efectueze aprecieri complexe” [91].

95. În această privință, trebuie să se arate că recurenta nu contestă legitimitatea obiectivului urmărit de regimul de sancțiuni împotriva Iranului instituit prin Regulamentul nr. 961/2010, nici chiar proporționalitatea criteriilor de includere pe listele persoanelor și entităților ale căror active trebuie înghețate ca atare, ci numai aplicarea, în cazul său, a măsurii restrictive decise de Consiliu. În aceste condiții, trebuie să se țină seama de faptul că fiecare decizie de includere privind combaterea proliferării nucleare în Iran urmărește obiective care au legătură cu pacea și securitatea internațională [92].

86 — Amintim că aceste aprobări sau autorizații sunt, în orice caz, eliberate de autoritățile naționale doar pe baza informațiilor oferite de persoana sau de entitatea care le solicită, în cazul în care nu este întreprinsă nicio anchetă, și că aceste informații pot fi de natură să inducă în eroare autoritățile respective.

87 — În privința acesteia din urmă și a concluziilor care se pot deduce de aici în ceea ce privește poziția Consiliului în raport cu procedura celei de a treia căi, facem trimitere la punctul 71 din prezentele concluzii.

88 — Hotărârile Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia (C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461, punctul 358), Afrasiabi și alții (EU:C:2011:874, punctul 45), precum și Comisia și alții/Kadi (EU:C:2013:518, punctele 130 și 132).

89 — Hotărârea Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia (EU:C:2008:461, punctul 361).

90 — Hotărârea Melli Bank/Consiliul (C-380/09 P, EU:C:2012:137, punctul 52).

91 — Hotărârea Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft (C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 120).

92 — Hotărârile Bank Melli Iran/Consiliul (C-548/09 P, EU:C:2011:735, punctul 115) și Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft (EU:C:2013:776, punctul 124). A se vedea de asemenea considerentul (15) al Regulamentului nr. 961/2010.

96. Astfel cum am amintit deja, regimul instituit prin articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010 – cel care implică exercitarea unei supravegheri efectuate de către autoritățile naționale a transferurilor care trebuie să fie autorizate în prealabil executării lor – este de o natură cu totul diferită în raport cu regimul măsurilor restrictive definit la articolul 16 din Regulamentul nr. 961/2010. Astfel, regulamentul menționat prevede, cu titlu conservatoriu, principiul înghețării fondurilor persoanelor și entităților care îndeplinesc condițiile de includere pe liste. Această înghețare este însoțită de diverse posibilități de deblocare, prin derogare.

97. Dimpotrivă, în ceea ce privește articolul 21 din Regulamentul nr. 961/2010, acesta se referă la supravegherea financiară generală și se aplică tuturor persoanelor sau entităților iraniene care au dispus sau care sunt destinatare ale unui transfer de fonduri, care continuă să beneficieze liber de fondurile lor. Astfel, includerea recurentei în temeiul articolului 16 din Regulamentul nr. 961/2010 ține de o logică și de un sistem având obiective specifice, care nu au nicio legătură cu cele ale articolului 21 din regulamentul menționat, cu o întindere mult mai largă, astfel încât unul dintre acestea nu poate fi alternativa celuilalt.

98. Ținând seama de obiectivul legitim urmărit – și necontestat –, punerea în aplicare a articolului 16 din Regulamentul nr. 961/2010 împotriva recurentei apare într-adevăr ca fiind o măsură adecvată, întrucât aceasta are ca efect blocarea tuturor fondurilor pe care le deține și autorizarea punerii la dispoziție a acestora – deblocarea – doar în mod excepțional. În acest mod, Consiliul se asigură că fondurile EIH nu vor fi sau nu vor mai fi utilizate de entitățile desemnate în mod neconform cu regulamentul, în conformitate cu considerațiile Tribunalului de la punctul 202 din hotărârea atacată. Decurge în mod firesc din această constatare că efectul preventiv asigurat prin punerea în aplicare a articolului 16 din Regulamentul nr. 961/2010 nu se poate compara cu efectul produs de articolul 21 din același regulament, întrucât, astfel cum am amintit, într-un asemenea caz, entitatea în cauză continuă să își gestioneze fondurile.

99. Adăugăm că rațiunea existenței includerii recurentei pe lista persoanelor și a entităților ale căror active trebuie să fie înghețate nu trebuie căutată în eventualele lacune ale sistemului de supraveghere financiară german, astfel încât nu se poate deduce din pretinsele măsuri alternative invocate de recurentă, care constau în schimbarea orientărilor Bundesbank sau într-o îmbunătățire a sistemului respectiv la nivel național – fie ea întreprinsă în numele cooperării loiale –, că ne aflăm aici în prezența unor măsuri susceptibile să constituie o alternativă valabilă pentru măsura înghețării aplicată EIH. În plus, argumentele EIH se întemeiază nu pe măsuri alternative existente, ci numai pe măsuri alternative *potențiale*. Astfel, măsurile invocate de EIH prezintă, în majoritatea lor, un caracter pur prospectiv, dacă nu chiar ipotetic, cu care Curtea nu se poate declara mulțumită în momentul în care se pronunță asupra aprecierii efectuate de Tribunal cu privire la caracterul proporțional al recurgerii la o măsură de înghețare a fondurilor privind EIH.

100. Având în vedere aceste elemente, Tribunalul a considerat în mod corect că niciuna dintre măsurile invocate de recurentă nu putea fi preconizată ca o măsură alternativă la înghețarea fondurilor EIH care prezintă, ca atare, același nivel de eficacitate și care aduce totodată mai puțină atingere drepturilor și libertăților recurentei.

101. Pentru toate motivele de mai sus, considerăm că este necesar să se respingă al patrulea motiv.

IV – **Cu privire la cheltuielile de judecată**

102. Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Consiliul a solicitat obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă trebuie, în opinia

noastră, să cadă în pretenții, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului. Întrucât Regatul Unit a luat parte la procedura în fața Curții în temeiul articolului 172 din Regulamentul de procedură al acesteia din urmă, va suporta propriile cheltuieli de judecată în temeiul articolului 140 alineatul (1) din regulamentul menționat.

V – **Concluzie**

103. Având în vedere toate considerațiile care precedă, propunem Curții să declare și să hotărască după cum urmează:

„1) Respinge recursul.

2) Obligă Europäisch-Iranische Handelsbank AG la plata cheltuielilor de judecată efectuate de Consiliul Uniunii Europene.

3) Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă propriile cheltuieli de judecată.”